

2016-cı ili biz qəmli notlarla qarşılıdıq. Gözəl və xeyirxah insan, sadə bir vətəndaş, təvazökar alim, qayğıkeş müəllim, sadıq ailə başçısı, müdrik ağsaqqal, mehribanlıq rəmzi olan Sənan Mustafayevi itirdik.

Əməkdar elm xadimi, professor Sənan Məmmədəmin oğlu Mustafayevin ömür salnaməsi 1929-cu ildə İsmayılıda müəllim ailəsində anadan olduğu gündən başlamışdı. Bu ailənin yaxşı günləri ilə yanaşı ağırlı-acılı günləri də olmuşdur. Ailə üzvləri 1938-ci ildə repressiya qurbanı olmamaq üçün Bakıya, 1942-ci ildə isə Kürdəmirə köçməyə məcbur olmuşdular.

Sənan Mustafayev 1946-cı ildə Tbilisi Dəmir yol Mühəndisləri İnstitutunun Bakı filialına daxil olmuş, 1951-ci ildə tərkibinə birləşdirilmiş Azərbaycan Po-

litexnik İnstitutunu fərqlənmə diplomu ilə bitirərək ali məktəbdə işlə təmin olunmuş, baş laborant, assistent vəzifələrində işləmişdir.

1953-cü ildə Azərbaycan Sənaye İnstitutunun aspiranturasına daxil olmuş və 1956-cı ildə aspiranturayı bitirdikdən sonra bu ali məktəbin “Neft kadrları uğrunda” qəzetinin redaktoru, assistent, baş müəllim, dosent vəzifələrində çalışmışdır. 1971-ci ildə professor elmi adını almışdır.

Sənan Mustafayev 1961-1963-cü illərdə Ali və Orta İxtisas Təhsili Nazirliyində elm idarəsinin rəisi, 1963-1964-cü illərdə Ali məktəblər idarəsinin rəisi, 1964-1974-cü illərdə nazirin birinci müavini, 1975-ci ildə yeni yaradılmış Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutunun rektoru, 1978-1983-cü illərdə Əfqanıstanda təhsil məsələləri üzrə müşavirlər qrupunun rəhbəri, 1983-1984-cü illərdə Ali və Orta İxtisas Təhsili Nazirliyinin beynəlxalq əlaqələr üzrə müavini, 1984-cü ildən 2005-ci ilə qədər Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının Materialşünaslıq və materialların texnologiyası kafedrasının müdiri, son gününədək həmin kafedranın professoru olmuşdur. Qüsursuz əməyinə görə o,

SSRİ-nin müxtəlif medalları, Əfqanıstanın “Dostluq” və müstəqil Azərbaycanın “Şöhrət” ordenləri ilə təltif olunmuşdur.

Yaşadığı ömrün 70 ilini pedaqoji və elmi fəaliyyətə həsr edən bu insan müəllimliyə ən müqəddəs bir sənət kimi baxmış, ömür salnaməsinin hər anında “peşə sahələrinə müəllim olmaq daha böyük şərəfdir” demişdir. Bu sözlərə sadıq olaraq, Sənan müəllim Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində bir neçə nəsil tələbələr yetişdirmiş, onların sırasından seçdiyi tərəfdarlarla çiyin-çiyinə çalışmışdı. Ömrünün ahıl vaxtında tələbələr arasında olmaq ona zövq verirdi. Tarixi milli adət-ənənələrimizi özündə yaşadan qocaman müəllim, onları layiqincə gənc nəslə ötürürdü. Sənan müəllim sözün əsl mənasında, damarından “mavi qan” axan bir ziyalı, Mövlanə nəslinin nümayəndəsi, ali məktəbimizin tarixini özündə yaşadan bir şəxsiyyət idi. Onun xatirələrində ən dəyərli yeri ulu öndər Heydər Əliyevlə olan görüşləri tuturdu.

O həmişə tərəfdarlarına çəkilən zəhmət bəhrə verəcəyindən, elmdə səbrli olmaqdan, başlanan hər bir işi sona çatdırmaqdan, dinləməyi bacarmaqdan, tələsik qərarlardan uzaq durmaqdan danışdı: “Əgər bir işdə sizin zəhmətiniz

yoxdursa, istər məqalə, istər ixtira, istərsə də kitab olsun, həmmüəllif kimi adınızı ora yazdırmayın. Dərs dediyiniz tələbələri öz övladınız kimi qəbul edin, onlarla mülayim rəftar edin, iradlarınızı da bildirəndə tələbə yoldaşlarının yanında yox, təklikdə bildirin, bunun daha çox səmərəsi olur. Bildiyiniz məlumatı onlardan əsirgəməyin, yalnız bu halda rahatlıq tapacaqsınız”.

Sənan müəllim inzibati işlərdə, məsul vəzifələrdə çalışdığı haqda xatirələrini danışanda qeyd edirdi ki, insanları vəzifədən çıxandan sonra daha yaxşı tanımaq olur: “Elələri var ki, qanun çərçivəsində elədiyiniz kiçik bir yaxşılığı ömrünün sonuna qədər unutmur, bəziləri bunu vəzifə borcu kimi başa düşür, digərləri isə səhəri günü yaddan çıxarır. Təmənnasız edilən yaxşılıq həmişəlik yadda qalır. Çalışın təmənnasız işlər görürün, bir işin qarşılığını ummayın”.

“Elmdə prinsipliyyəyinizi qoruyun. Elm övlad kimidir, övladdan pay olmadığı kimi, elmdən də pay olmaz. Öz davamçılarınızı yetişdirin. Bildiklərinizi onlara öyrədin, onları qoruyun, səhv addım atmalarına imkan verməyin”.

Son məqalələrinin birində Sənan müəllim tələbələrinə, eləcə də gənc

müəllimlərə arzularını bildirmişdir: “Tələbədən istədiyim budur ki, birinci növbədə öz məsuliyyətini özünün və sabah quracağı ailəsinin qarşısında başa düşsün. Müəllim də çalışmalıdır ki, tələbə ilə ünsiyyət yaratsın. Tələbələri gərək özünə doğmalaşdırasan, yaxınlaşdırasan. Tələbənin pisi yoxdur, o, hər şeydən əvvəl sənə etibar olunmuş bir övladdır. Tələbə yaxşı qiymət alanda mən sevinirəm, bir az da lovğalanıram, pis qiymət alanda isə həyəcanlanıram. Fikirləşirəm ki, bu “2”-də mənim payım var, görünür nə isə edə bilməmişəm. Mən bu duyğu ilə yaşamışam, bu gün də o duyğu ilə yaşayıram”.

Universitetimizdə çalışan çoxlu əməkdaşların müəllimi olan, yüzlərcə elm adamlarının əlindən tutan və onlara düzgün istiqamət verən Sənan müəllimi unutmaq mümkün deyil. Onun cəsarəti, qorxmazlığı, əyilməzliyi, sözü üzə demək bacarığı, alicənablığı, qayğıkeşliyi və xeyirxahlığı daim yaddaşımızda qalacaq, tövsiyələri bizə yol göstərəcək, nurlu sabahlara doğru aparacaqdır.

Qəbrin nurla dolsun, Sənan müəllim!

Mustafa BABANLI,

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin rektoru, professor

Şərəfli ömür yolu